

תפ"ח 13005/08/16 - מדינת ישראל נגד עלי אבו חסן

בית המשפט המחוזי בירושלים

תפ"ח 13005-08-16

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד

כב' השופט כרמי מוסק

כב' השופטת שירלי רנר

המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשם

עלי אבו חסן

ע"י ב"כ עו"ד סאלח מחאמיד

גזר דין

1. לאחר שמיעת ראיות הורשע הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום: ניסיון רצח, ייצור נשק, נשיאת נשק, החזקת סכין וכניסה לישראל שלא כדין. בקצרה, הנאשם הכין מטען חבלה שהכיל ארבע צינורות אטומים בהם חומר נפץ, רעל עכברים ומסמרים עם פתיל השהייה, אותו אמור היה להדליק כדי לפוצץ את המטען, כל זאת במטרה לפגוע באזרחים בירושלים. הנאשם הכין מטען דומה, בדק אותו, ונוכח כי אכן המטען מתפוצץ. לאחר מכן הכין את המטען נשוא כתב האישום, הכניס אותו לתרמיל גב ופנה לכיוון ירושלים מחברון. הוא לן בשדה בסמוך לשכונת ארמון הנציב. בבוקר נסע באוטובוס והגיע למרכז העיר בירושלים. בנוסף למטען, היה בכליו סכין. הנאשם התלבט האם להפעיל את המטען בתוך מסעדה או האם להיכנס לרכבת הקלה ולפוצץ אותה, או להשליך את המטען לתוך הרכבת הקלה.

2. כפי העולה מהכרעת הדין, עוד הנאשם מתלבט כיצד להפעיל את המטען, הבחין בו מאבטח של הרכבת הקלה. התנהגותו של הנאשם נראתה למאבטח כהתנהגות חשודה והוא ביקש לבדוק מה יש בתרמילו של הנאשם, שאז הבין כי מדובר במטען חבלה. בעקבות כך, המאבטח הורה לנאשם לרדת לקרקע, כשהוא מאיים עליו בנשקו, מאבטח נוסף שהיה בתוך הרכבת הקלה שהגיעה לתחנה הבחין בנעשה וסייע בתפיסת הנאשם עד שהגיעה משטרת ישראל.

3. במהלך הדיון, וכן במסגרת הסיכומים, טען הנאשם כי למעשה התחרט, ועולה מהתנהגותו שבשלב מסוים חזר בו מכוונתו להפעיל את המטען. לטענה זו של הנאשם, שלמעשה לא חלק על העובדות שהובילו לתפיסתו, הייתה התייחסות נרחבת בהכרעת הדין. בסופו של דבר, טענה זו של הנאשם נדחתה שכן התנהגותו לא התיישבה עם התנאים שנקבעו בחוק ובפסיקה בכדי שאכן ניתן יהיה לקבוע שהייתה חרטה וחזרה כנה מהכוונה להפעיל את המטען. עוד נקבע

בהכרעת הדין, כי התנהגות הנאשם מלמדת דווקא על כוונה להפעיל את המטען, אך הוא התלבט כיצד לעשות זאת והיכן, ורק בנס הדבר לא הסתייע בידו שכן אותו מאבטח של הרכבת הקלה חשד בו, דבר שהוביל לתפיסתו ולמניעת הפעלת המטען. ככל הנראה, אילו היה עולה בידי הנאשם להפעיל את המטען בתוך מסעדה או בתוך הרכבת הקלה, הדבר היה מביא לאבדות בנפש וכן לפגיעה של רבים אחרים. במיוחד יש ליתן את הדעת לעובדה שהנאשם הוסיף למטען הנפץ מסמרים ורעל עכברים כדי להגביר את עוצמת הנזק, מה גם שמדובר היה בארבע צינורות שהכילו את אבק השריפה והפריטים הנוספים, ולמעשה, כפי שהעיד חבלן המשטרה, מדובר היה בארבעה מטענים שהיו אמורים לפעול יחדיו עם אותו פתיל השהיה מחובר אליהם. לפיכך, לאחר שמיעת הראיות כאמור, הורשע הנאשם בעבירות שיוחסו לו.

4. אין חולק כי מדובר בעבירות שנועדו לגרום לקורבנות של אנשים חפים מפשע, לפגיעה באנשים נוספים, וכל זאת על רקע אידיאולוגי שעה שמדובר בנאשם תושב חברון. כפי שעלה מהעובדות שנשמעו בבית המשפט, הדבר נעשה כחלק מגל טרור שפקד את המדינה בכלל, ואת ירושלים בפרט, באותה עת. מדובר באירועים ביטחוניים שאירעו במקומות רבים באותה תקופה והביאו לחוסר בטחון של אזרחים במדינת ישראל ובירושלים בפרט, תוך שאנשים חוששים לשהות ולנוע במתחמים ציבוריים.

5. בא כוח הנאשם לא חלק על דברים אלה, אלא שחזר וסבר כי ניתן עדיין לייחס לנאשם כוונה לחזור בו ממעשיו, זאת על רקע התנהגותו בעת האירוע. נטען כי יש ללמוד מהתנהגות זו על היסוס רב שהיה אצל הנאשם ולבסוף התנהגותו החשודה הביאה לתפיסתו. הוא הפנה לדברי הנאשם, שהיסס האם להפעיל את המטען באוטובוס ולאחר מכן חזר בו מכוונתו להפעיל את המטען בתוך מסעדה. בא כוח הנאשם ניסה להבחין בין המצב המשפטי לבין המצב העובדתי של אי הפעלת המטען. בא כוח הנאשם כינה זאת המצב התועלתני, היינו אי השלמת המעשה, ולכן סבר כי מבחינה זו יש להתחשב בנאשם שעה שבאים לגזור את דינו.

6. אין חולק, וכך יש לקבוע, כי מעשיו של הנאשם חמורים הם, בפרט כאשר נעשו על רקע אידיאולוגי ובכדי להביא לפגיעה בנפש, תוך שמדובר במטען רב עוצמה, הכולל בתוכו חומרים שונים במטרה להגביר את הפגיעה.

7. כפי שנקבע בהכרעת הדין, לא ראינו מקום לקבוע כי הנאשם הביע היסוס או חרטה, והיה זה רק בדרך המקרה שאותו מאבטח חשד בו ובכך נמנע אסון כבד.

8. באשר למתחם הענישה, באת כוח המאשימה הגישה פסיקה שעסקה במקרים דומים. בע"פ 1996/11, היה מדובר בהכנת מטען ונדון נושא החזרה מהכוונה וכן פקפוק מצד הנאשם, נגזר עונש של 18 שנות מאסר. במקרה אחר, בית המשפט המחוזי בירושלים, בתפ"ח 43396-08-15, שעסק בניסיון רצח, אושר הסדר טיעון של 17 שנות מאסר, שם דובר על נאשם שהודה בכך שדקר שוטר. באירוע של פיגוע דקירה אושר בע"פ 9552/16 עונש של 17 שנות מאסר. במקרה דומה, בע"פ 4742/16, אישר בית המשפט העליון עונש של 18 שנות מאסר, למרות שהיה מדובר בקטין. בתפ"ח 63622-10-15 הטיל בית המשפט המחוזי בירושלים בגין עבירות דומות עונש של 18 שנות מאסר. באת כוח המאשימה סברה כי לאור נסיבות התרחשות העבירות אותן ביצע הנאשם ולאור המצב הביטחוני ששרר והכוונה להרוג ולפגוע בכמות רבה של אזרחים, מתחם הענישה אמור להיות בין 12-22 שנות מאסר.

9. בא כוח הנאשם הפנה אף הוא לפסיקה. לטענתו, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ולאור העובדה שלמעשה הנאשם לא התנגד לתפיסתו על ידי המאבטח, ואף מסר מרצונו את התרמיל ולאור ההיסוס שהפגין, כל אלה מובילים למסקנה שאין מקום להחמיר עם הנאשם, ויש לקבוע מתחם הנע בין 10-14 שנות מאסר לכל היותר, כאשר יש למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם. בא כוח הנאשם עמד על כך שמדובר בנאשם צעיר, ללא עבר פלילי והוא בתחילת דרכו, ועל כן יש לגזור עונש שעוד יאפשר לנאשם, לאחר שחרורו מבית הסוהר, לנהל אורח חיים נורמלי ותקין.

10. הנאשם אמר בדבריו כי הוא מכבד את ההרשעה. הוא הסביר כי עשה את המעשה באופן חד פעמי מתוך רגשות זעם שתקפו אותו והבהיר כי עלה לאוטובוס כאשר חשב להפעיל את המטען, אך כאשר ראה ילדים, ירד מהאוטובוס. עוד ביקש הנאשם מבית המשפט להתחשב בכך שלאחר סיום המאסר, הוא יוכל לחזור ללימודיו ולהמשיך בחייו, וכי הוא המפרנס היחיד במשפחתו, שכן אחיו חלקם לומדים בבתי הספר וחלקם באוניברסיטה.

11. באשר למתחם אותו יש לקבוע במקרה זה, יש להביא בחשבון כי הנאשם הורשע במספר עבירות, שהחמורה בהן היא עבירה של ניסיון לרצח. שעה שמדובר בעבירות המבוצעות על רקע אידיאולוגי, מתוך כוונה לפגוע באזרחים חפים מפשע, נוטים בתי המשפט להחמיר, גם אם מדובר באנשים נעדרים עבר פלילי ואף אם מדובר בקטינים. על פי הפסיקה הנוהגת, אשר לחלקה הפנתה באת כוח המאשימה, יש לקבוע מתחם שנע בין 14-22 שנות מאסר.

12. באשר לנסיבות האישיות הנוגעות לנאשם, אכן מדובר באדם צעיר, נעדר עבר פלילי, אך יחד עם זאת יש לבחון את התנהגותו גם עובר לביצוע העבירה. העובדה כי הנאשם הכין מטען קודם ובדק אם הוא אכן מתפוצץ, והעובדה שלאחר מכן הכין מטען נוסף, תוך שהוא משתמש בחומר נפץ, במסמרים וברעל עכברים כדי להגביר את הנזק, מעידות על כך שהנאשם היה חדור כוונה לבצע את זממו. הנאשם התכוון לפגוע לא רק בנפש אלא גם בביטחון מדינת ישראל ובירושלים בפרט, זאת על רקע התקופה בה בוצעו העבירות. לפיכך, איננו סבורים כי ראוי למקם את הנאשם בתחתית המתחם. בנסיבות העניין, לאחר שלא נמצאו נסיבות לקולא, אנו סבורים שיש למקם את הנאשם באמצעו של המתחם.

13. לפיכך, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 18 שנות מאסר לריצוי בפועל, החל מיום מעצרו -

ב. 2 שנות מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו הנוכחי, והתנאי הוא שלא יעבור הנאשם עבירות זהות לאלה שבהן הורשע במסגרת כתב האישום.

ניתן היום, ז' תשרי תשע"ט, 16 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.

הודע לנאשם על זכותו לערער לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

רפי כרמל, שופט
אב"ד